

CAIETUL ELEVULUI

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

CLASA
A V-A

CORINT
BOOKS

Maria Mariana Gheorghe
Irina Ema Săvuță
Aurel Constantin Soare

ISTORIE

CUPRINS

Cuvânt-înainte	3	CAPITOLUL V. LUMEA ROMANĂ	
CAPITOLUL I. ALFABETUL ISTORIEI – RECONSTITUIREA TRECUTULUI		Fondarea Romei: istorie și legendă	44
Izvoare istorice	4	Statul roman	46
Perceperea timpului și a spațiului	6	Viața cotidiană în lumea romană	48
EVALUARE	7	Studiu de caz: Orașul și monumentele publice..	50
CAPITOLUL II. PREISTORIA		Studiu de caz: Colosseum și gladiatorii	51
Primii oameni	8	Studiu de caz: Pompei	52
Revoluția neolitică	9	Studiu de caz: Armata romană.	53
Inventarea metalurgiei – tehnologie și consecințe asupra vieții oamenilor	10	Studiu de caz: Zeii romanilor. Templele	54
EVALUARE	11	Studiu de caz: Creștinismul	55
CAPITOLUL III. ORIENTUL ANTIC		Romanizarea	56
Mediul natural și viața cotidiană	12	EVALUARE	58
Studiu de caz: Orașul-stat Babilon	14	CAPITOLUL VI. GETO-DACII	
Studiu de caz: Temple și piramide	15	Geții și dacii: rânduieli, obiceiuri, credințe	60
Popoare și civilizații pe harta Orientului antic ..	16	Burebista și Decebal. Războaiele daco-romane .	62
Studiu de caz: Chinezii	18	EVALUARE	63
Studiu de caz: Evreii	19	CAPITOLUL VII. CIVILIZAȚIA ISLAMICĂ	
Inventarea scrierii – de la pictograme la alfabet	20	Apariția islamului. Credința musulmană.	64
Studiu de caz: Epopeea lui Ghilgameș	22	Expansiunea militară și culturală a islamului. ...	66
Studiu de caz: Codul lui Hammurabi	23	EVALUARE	68
EVALUARE	24	CAPITOLUL VIII. EUROPA MEDIEVALĂ	
CAPITOLUL IV. CIVILIZAȚIA GREACĂ ȘI SINTEZA ELENISTICĂ		Formarea popoarelor europene	70
Mediul natural și ocupațiile grecilor	26	Etnogeneza românească	72
Studiu de caz: Ceramica, între utilitate și artă. ...	27	Europa creștină în mileniul I	74
Adevăr și legendă	28	Studiu de caz: Creștinarea francilor.	
Polisul, organizare internă: Atena și Sparta.	30	Carol cel Mare	76
Procesul de colonizare	32	Studiu de caz: Imperiul Bizantin	77
Studiu de caz: Histria, Tomis, Callatis.	33	Viața cotidiană în Evul Mediu	78
Războaiele grecilor	34	Studiu de caz: Domeniul feudal.	80
Studiu de caz: Bătălia de la Maraton.	35	Studiu de caz:	
Alexandru Macedon și civilizația elenistică.	36	Orașul medieval – spațiu al libertății	81
Frumos și cunoaștere în lumea greacă	38	Studiu de caz: Cavalerism și onoare	82
Studiu de caz: Acropola ateniană	40	Studiu de caz: Cruciadele	83
Studiu de caz: Moștenirea lumii grecești	41	Statele medievale	84
Studiu de caz: Jocurile Olimpice în Antichitate ..	42	Studiu de caz: Catedrale și universități.	86
EVALUARE	43	Studiu de caz: Lumea românească și statele medievale în secolele XIV-XV.	87
		Studiu de caz:	
		Diversitate culturală în lumea românească	88
		EVALUARE	90
		EVALUARE FINALĂ.	92

Izvoare istorice

REȚINEȚI

Notați ideile principale ale lecției.

EXERSAȚI ȘI REZOLVAȚI

1. Completați spațiile libere din textul de mai jos cu informațiile corespunzătoare:

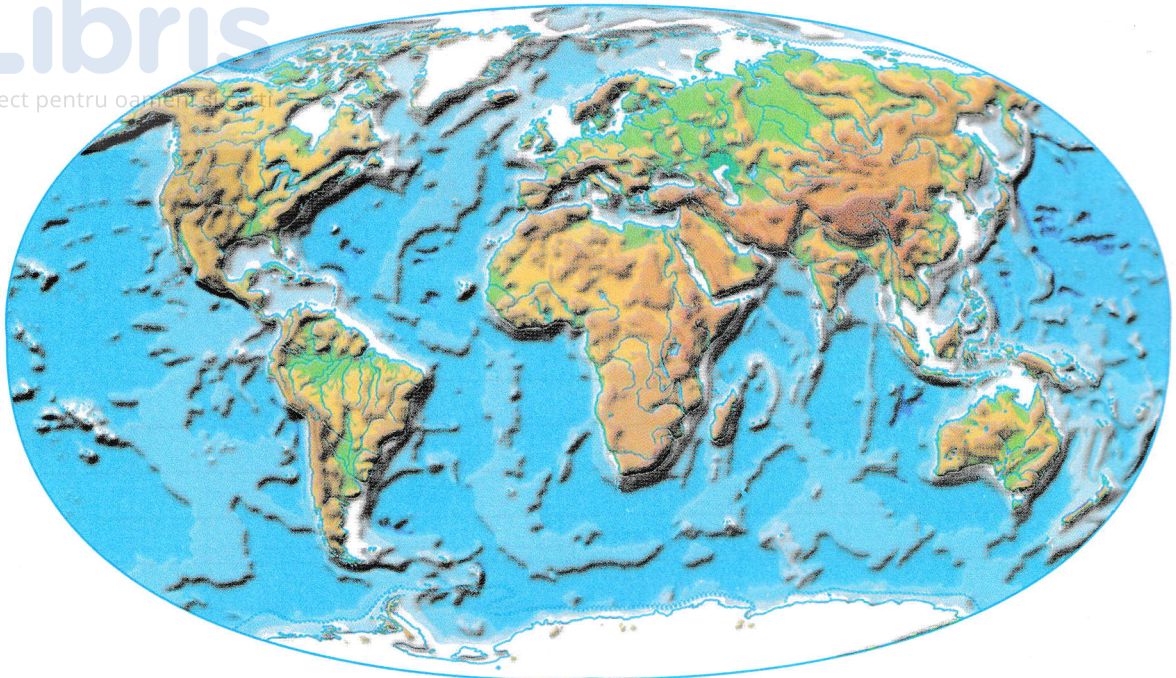
Izvoarele istorice sunt acele..... pe baza cărora putem să descoperim cum au trăit în trecut. Ele se împart în două mari categorii: izvoare istorice și izvoare istorice scrise. Sunt considerate izvoare nescrise, armele, podoabele,, mormintele etc. Din categoria izvoarelor scrise fac parte hărțile,, cărțile, documentele, etc. Izvoarele istorice sunt păstrate, conservate și expuse în laboratoare, și biblioteci.

muzeu, inscripțiile, locuințele, oamenii, monedele, nescrise, uneltele, mărturii

2. Citiți următoarele enunțuri și bifați **A** dacă enunțul este adevărat sau **F** dacă enunțul este fals.

- Istoria este știința care studiază evoluția societății omenеști. A F
- Inscripțiile fac parte din categoria izvoarelor istorice nescrise. A F
- Sursele istorice secundare sunt acele mărturii care descriu evenimentul istoric în mod direct. A F
- Cele mai vechi izvoare istorice nescrise au părut în urmă cu 5 000 de ani. A F
- Herodot din Halicarnas este considerat „părintele istoriei”. A F

3. Utilizând *Google Art Project*, realizați turul virtual al unui muzeu, apoi creați un desen cu exponatul/exponatele care v-au plăcut cel mai mult.

Planiglob

4. Cartografia este disciplina care se ocupă cu studiul hărților. „Citiți” informațiile pe care ni le oferă harta de mai sus:

5. Precizați ce reprezintă imaginile din tabel și indicați tipurile de izvoare istorice din care fac parte acestea.

<p>Imagine</p>					
<p>Izvor istoric</p>	<p>Nescris</p>				

Perceperea timpului și a spațiului

REȚINEȚI

Notați ideile principale ale lecției.

EXERSAȚI ȘI REZOLVAȚI

1. Completați spațiile libere din textul de mai jos cu informațiile corespunzătoare:

„Istoricii au împărțit evoluția în etape mai mari de timp numite istorice: Preistoria, Antichitatea,, Epoca modernă, Epoca contemporană. Deși prezintă elemente comune, lor nu este aceeași în diferitele părți ale lumii. care începe cu data unui anumit sau fapt, real sau legendar, de la care se pornește numărătoarea anilor, se numește istorică.

Perioada, eră, Evul Mediu, eveniment, durata, epoci, societăți

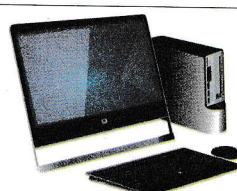
3. Indicați epoca istorică ilustrată de imaginile din tabel:

2. Descoperiți în careul alăturat noțiunile-cheie ale lecției: *cronologie, spațiu, timp, periodizare, clepsidră, calendar, epocă istorică*

C	A	S	D	F	G	H	J	T	J	I	E
A	R	Q	C	R	F	W	A	I	V	B	P
L	E	O	A	J	Q	A	E	M	D	A	O
E	D	E	N	K	W	S	R	P	G	B	C
N	C	R	A	O	E	D	T	S	H	C	A
D	R	T	W	L	L	F	F	D	J	D	I
A	F	Z	E	O	R	O	G	E	K	C	S
R	V	U	R	U	T	G	G	A	L	H	T
A	T	I	T	S	P	A	T	I	U	J	O
Y	G	O	E	T	Y	H	Z	Z	E	L	R
E	C	L	E	P	S	I	D	R	A	A	I
D	Z	T	Z	R	Y	J	Y	F	M	L	C
P	E	R	I	O	D	I	Z	A	R	E	A

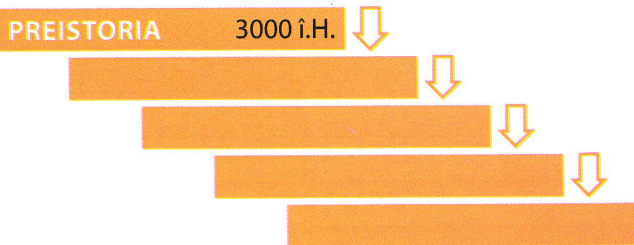
Preistorie

1. Completați tabelul următor conform cerințelor:

Noțiuni istorice	Definiție	Imagine/Desen
Cartografie	Disciplină care se ocupă cu studiul hărților	
Epigrafie		
Numismatică		
Clepsidră		
Mileniu		
Eră		

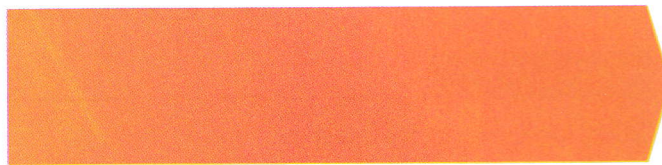
2. Completați axa cronologică de mai jos cu denumirile epocilor istorice și cu duratele de timp corespunzătoare acestora.

3. Sunteți arheolog. La sfârșitul unei zilei pe șantierul arheologic trebuie să realizați raportul activităților desfășurate:

Activitate	Descriere
1.	
2.	
3.	

4. Plasați pe axa cronologică următoarele date: 753 î.H., 1, 395, 1453, 1848, 2017.

5. Explicați semnificația următoarelor date:

3761 î.H. _____
 776 î.H. _____
 753 î.H. _____
 1 _____
 622 _____

6. Indicați câte trei date/ani pentru următoarele secole și milenii:

Secolul I			
Secolul al X-lea			
Secolul al XV-lea			
Mileniul al III-lea î.H.			
Mileniul al III-lea d.H.			

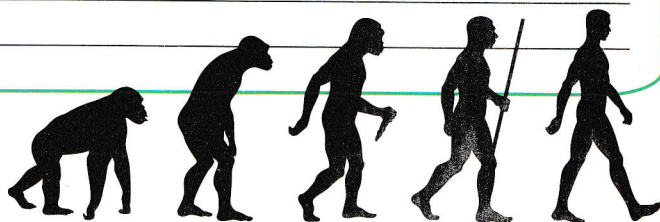
7. Pe baza lecțiilor studiate în cadrul capitolului I, completați tabelul următor:

Știu	Vreau să mai știu	Am învățat
1.	1.	1.
2.	2.	2.
3.	3.	3.

Primii oameni

RETINEȚI

Notați ideile principale ale lecției.

EXERSAȚI ȘI REZOLVAȚI

1. Completați spațiile libere din textul de mai jos cu informațiile corespunzătoare:

Oamenii de știință sunt de părere că primii hominizi au apărut în urmă cu 5 milioane de ani, în Cea dintâi epocă a acestei perioade se numește și se întinde de la apariția omului până la inventarea scrierii. Primii strămoși ai omului au trăit în Africa de est și erau Acum circa 4 milioane de ani, dintre acești au evoluat, care se hrăneau cu fructe, semințe și legume, dar și carne. Erau culegători, vânători și pescari.

hominizi, preistorie, paleolitic, bipezi, australopitecii.

2. Realizați o friză cronologică folosind următoarele repere:

- 40000 î.H. – *Homo sapiens sapiens*
- 2 milioane de ani î.H. – *Homo erectus*
- 5 milioane de ani î.H. – *Australopithecus*
- 200000 î.H. – *Homo sapiens*
- 2,5 milioane de ani î.H. – *Homo habilis*

3. Definiți și realizați scurte enunțuri cu noțiunile următoare:

Preistorie _____

Antropogeneză _____

Hominid _____

Dolmen _____

4. Observați desenele primilor strămoși ai omului – din manual, paginile 14 și 15. Care sunt diferențele? Ce noutăți evidențiați la fiecare?

Revoluția neolitică

REȚINEȚI

Notați ideile principale ale lecției.

EXERSAȚI ȘI REZOLVAȚI

1. Completați spațiile libere cu termenii corespunzători:

Oamenii devin din, pescari și vânători, prin practicarea, domesticirii și creșterii animalelor. Comunitățile produc acum pentru Se diversifică obiectele și armele realizate din piatră sau os. Diferențierile sociale se accentuează și apar în cadrul comunităților ierarhizate.

structuri sociale, cultivarea pământului, șlefuită, producători, hrană, schimb, culegători.

2. Definiți și alcătuiți scurte enunțuri cu noțiunile:
Neolitic _____

Necropolă _____

Structură socială _____

Producător _____

3. Imaginați-vă că, prin tunelul timpului, ați ajuns într-o comunitate neolitică. Realizați o scurtă povestire a ceea ce ați văzut pe parcursul primei zile, având în vedere:

- tipul de așezare umană;
- clădirile-locuințe, ateliere, temple etc.;
- îmbrăcămintea oamenilor – bărbați, femei, copii;
- hrana lor;
- activitățile pe care le desfășurau oamenii.
